

NAGRADA ESSL 2007 ZA SREDNJU I JUGOISTOČNU EUROPU

SNJEŽANA IVČIĆ □ Gliptoteka HAZU, Zagreb

sl. 1. Nina Kurtela, Kuper Kavijar GTX, 2006.
kombinirana tehnika, 172 x 427 x 138 cm

sl. 2.-3. Plakat za svečanost otvorenja i
dodjelu Nagrada Essl 2007

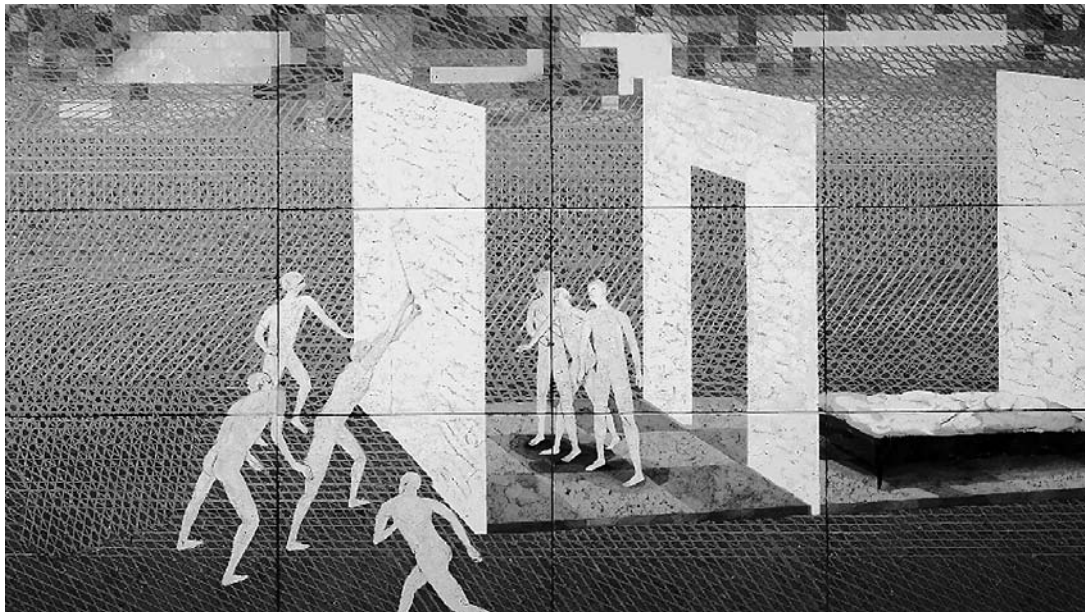

U prostorijama Gliptoteke HAZU održana je od 10. travnja do 1. svibnja 2007. g. izložba *Nagrada Essl 2007 za Srednju i Jugoistočnu Europu*.

Radi boljeg razumijevanja značenja Nagrade Essl, potrebno je nešto reći o počecima Zbirke Essl, koja je utemeljitelj ove nagrade. Osnivači Zbirke su Agnes i Karlheinz Essl, strastveni kolekcionari djela moderne i suvremene umjetnosti. Svoju zbirku počeli su stvarati nakon 1945. g., a u početku su bili isključivo orijentirani na austrijsko slikarstvo nakon Drugoga svjetskog rata. Devedesetih godina prošlog stoljeća odlučuju proširiti svoju zbirku djelima međunarodne umjetnosti te se ne fokusiraju više samo na slikarstvo već i na druge umjetničke izričaje poput skulpture, fotografije i videoumjetnosti. Rast Zbirke ponukao ih je da 1995. osnuju fundaciju *Sammlung Essl Privatstiftung*, a 1999. odlučuju svoju bogatu zbirku "udomiti" u privatnome muzeju. Muzej posvećen Zbirci Essl nalazi se u Klosterneuburgu, u blizini Beča, a Zbirka trenutno ima više od 5 000 umjetnina. Bračni par Essl muzej smatra svojom kulturnom odgovornošću, a on im omogućuje da širu javnost upoznaju s djelima renomiranih umjetnika iz svoje zbirke i ujedno prezentiraju akcije koje poduzimaju na tom području.

Nagrada Essl za Srednju i Jugoistočnu Europu utemeljena je 2005. g. i dodjeljuje se svake druge godine. Poticaj za utemeljenje nagrade bila je izložba Haralda Szeemanna *Blood & Honey – Future' s in the Balkan*, održana 2003. g. u Muzeju Zbirke Essl. Karlheinz Essl tom se prilikom upoznao s umjetnošću te regije i shvatio nerazvijenost toga umjetničkog tržišta na kojemu umjetnici teško mogu postići međunarodni uspjeh. Nagrada je pokrenuta s namjerom da se pomogne mladim autorima na početku karijere te se dodjeljuje u suradnji s tvrtkom bauMax, koja organizacijski i logistički podupire projekt. Pravo sudjelovanja imaju zemlje u kojima je prisutna tvrtka bauMax, a upravo je ta činjenica jedini nedostatak tog projekta jer se umjetnici iz zemalja srednje i jugoistočne Europe u kojima ta tvrtka nije na tržištu ne mogu ni kandidirati.

Godine 2007. prijavljeni su i umjetnici iz Hrvatske, Slovenije, Češke, Mađarske i Slovačke, a zanimljivo je što se projekt provodi u suradnji s likovnim akademijama zemalja sudionica jer su te institucije jezgre i mjesta u kojima se školuju budući umjetnici.

sl. 4. Zlatan Vehabović, Br.6, 2006., ulje na platnu, 180 x 320 cm

sl. 5. Tonka Maleković, Karantena, 2007. multimedijalna instalacija, kombinirana tehnika, dimenzije promjenljive

Zlatan Vehabović stvara slike precizne mrežaste strukture, a niz manjih formata čini veći format. Njegove su slike istodobno i narativne i apstraktne, u njima se isprepleću elementi povijesti umjetnosti i realnosti. Umjetnik želi da promatrač doživi sliku neovisno o temi, mediju i stilu te na na osnovi svog iskustva sam stvori novu vezu između realnosti i slike.

Nina Kurtela dobila je poseban poziv da izlaže s nominiranim umjetnicima na završnoj izložbi u Klosterneuburgu. Umjetnica u svom radu tematizira suvremeno potrošačko društvo, u kojemu je sustav vrijednosti poremećen, a njezin rad *Kuper Kavijar GTX* (2006.) predstavlja automobil stavljen izvan primarne funkcije i pretvoren u objekt žudnje.

U prosincu 2007. g. radovi svih nagrađenih predstavljeni su na zajedničkoj završnoj izložbi u Muzeju Zbirke Essl u Klosterneuburgu i tada je proglašen pobjednik odnosno pobjednica. Iduća prilika mladim umjetnicima pružit će se 2009. godine, a poželjno bi bilo da broj zemalja sudionica bude veći, tj. da zemlje sudionice ne ovise o zastupljenosti tvrtke bauMax na njihovu tržištu.

Primljeno: 17. srpnja 2007.

ESSL PRIZE FOR 2007 FOR CENTRAL AND SE EUROPE

The Essl Prize for CSE Europe was founded in 2005 and is awarded every other year. The prize was launched by Karlheinz and Agnes Essl, who also founded the museum the Essl Collection in Klosterneuburg. The prize is to help young artists at the beginning of their careers and is awarded in collaboration with the firm bauMax, which supports the project in organisation and logistics. Only those countries in which the firm operates can take part, and this year, along with Croatia, Slovenia, the Čech Republic, Hungary and Slovenia are taking part. At the final exhibition in December 2007 in the Essl Collection Croatia was represented by Tonka Maleković, Zlatan Vehabović and Nina Kurtela.